

AZ AMATŐR

MŰVÉSZETI FOLYÓIRAT

A MAGYAR AMATŐRÖK
ORSZ. SZÖVETSÉGÉNEK
HIVATALOS KÖZLÖNYE

MEGJELEN HAVONTA KÉTSZER

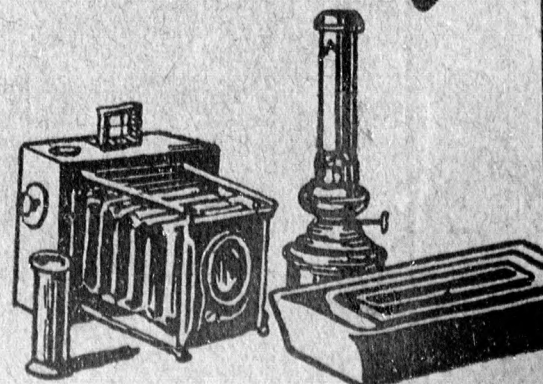
SZERKESZTŐ-
SÉG ÉS KIADÓ-
= HIVATAL:
BUDAPEST, VII.,
KIRÁLY-UTCA 89.

ELŐFIZETÉSI AR
EGÉSZ ÉVRE:
= 14 KORONA
EGYES SZÁM =
ÁRA 60 FILLÉR

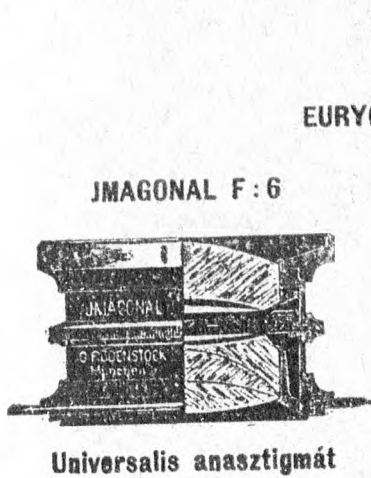
SZERKESZTI ÉS KIADJA:
KOHLMAN ARTUR Dr.

BARTA. E. 06.

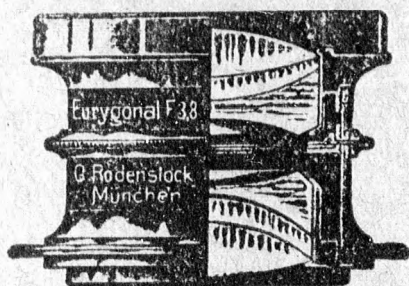
OPTISCHE ANSTALT **G. RODENSTOCK** MÜNCHEN ISARTALSTR. 41.

JMAGONAL F:6

Universalis anasztigmát

EURYGONAL F:3,8

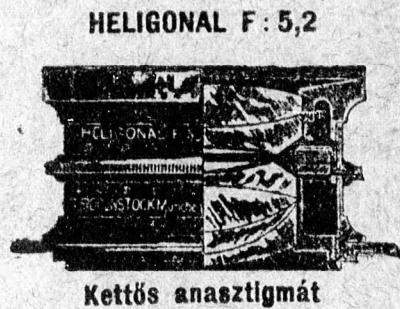

Kettős anasztigmát

PANTOGONAL F:18

Széleslátású anasztigmát

HELIGONAL F:5,2

Kettős anasztigmát

Aplanátok, ♥ ♥ arczkép- és tele-objektívek.

KÉZI-KAMARÁK

♥ ♥ ♥ ♥ 41. számú árjegyzék ingyen és bérmentve. ♥ ♥ ♥ ♥

□ Legrégibb és legnagyobb üzlet e szakban. □ Alapítva: 1878. □

PEJTSIK KÁROLY

□ FÉNYKÉPÉSZETI CZIKKEK SZAKÜZLETE □

IV., Városház-utca 1 BUDAPEST Kossuth Lajos-utca 1 alatt

Ajánlja: minden a fényképészeti szakmába vágó készülékeit és czikkeit jutányos árban.

műterem kizárólag amatőr-célokra. □ □ □ □ Felvilágosítás és képes nagy árjegyzék □ □ □ □ kívánatra a legnagyobb készséggel.

♥♥♥♥ Megrendeléseknél szíveskedjenek lapunk hirdetésére hivatkozni ♥♥♥♥

CZIRER papírképeret (passepartout) müintézet. Telefon 86—85.

Budapest, VII. ker., Rombach-utca 3.
Külön KASIROZÓ, RASZTERIROZÓ ÉS
FÉNYKÉPNAGYÍTÓ osztály.

Pártoljuk a hazai ipart!

Ha támogatjuk, kifejlődik az nálunk is! Minden fényképezési készítményt (megadott tervek szerint is) épp oly jó, sőt jobb kivitelben, mint a Finom kivitel. külföld gyárai készítenek. Szolid munka.

GERLICH és SVUGER foto-asztalosok
Budapest, VII. kerület, Klauzál-utca 21. szám.

Halló! Aki fényképezési készítményt akar vásárolni, nézze meg kirakataimat, mert nálam van a legolcsóbb bevásárlási forrás minden fényképezési eszközre. Vess és cserél: **HATSCHKEK EMIL**, VI., Andrássy-út 13. Fiók: VII., Erzsébet-körút 38. Alapítva 1877.

TÓTH MIHÁLY műbutor-asztalos

Budapest, VI., Kis János-utca 6. szám.

Ajánlja saját készítményű butorait és elvállal mindennemű finomabb asztalos-munkát és üzleti berendezések készítését.

Írógépek, sokszorosítók

használtak és ujak,
= ezek kellékei =
jutányosan kaphatók

WÜRZBURGER ÉS TÁRSÁNÁL

= BUDAPEST =
V., Szabadság-tér 4. sz.

SEY DEZSÖNÉ

czimbalom tanintézet

Rákóczi-ut 34. szám.

»»» Havi tandíj 12 korona. «««

Die Schönheit Modern képes folyóirat.

Kiadja: Karl Wanselow.

- A „Die Schönheit“ az álszemérem és álerkölcök ellen küzd.
- A „Die Schönheit“ a testi szépség és egészséges erő kultuszát számos cikk és esztétikai, kiváló, művészi képekkel törekszik terjeszteni.
- A „Die Schönheit“ útmutatással és tervekkel szolgál a művészi ruházatra nézve.
- A „Die Schönheit“ a legkiválóbb művészek írói és képzőművészeti termékeit közli.
- A „Die Schönheit“ cikkeivel és képekkel az esztétikai érzék általános fejlesztésére törekszik.
- A „Die Schönheit“ szerkesztősége és kiadóhivatala

BERLIN-TEMPELHOF, Stollbergstrasse 2. szám alatt van.

Megrendelhető az AMATÖR kiadóhivatalában

KÖNIG ÉS BAYER

FOTOKEMIGRAFIAI MŰINTÉZETE

Ajánkozik a legjobb egy- és többszínű klisék készítésére a legrövidebb idő alatt.

BUDAPEST, VII., KAZINCZY-U. 32.

Az „Amatör“ díszes, angol bekötési tábláját szétküldjük. Ára 3 korona.

Az 1905. évi évfolyama diszkötésben 10 koronáért kapható. □ □ □ □ □

Megrendelhető a kiadóhivatalban.

= Telefon 94—49. =

Kis állatok részére állatorvosi rendelés

ÖHLER BENŐ állatorvosi rendelőjében
= délután 3-tól 5 óráig =

Telefon 80—10. Budapest, VII., Erzsébet-körút 2., I. em. Telefon 80—10.

Megrendeléseiknél szíveskedjenek lapunk hirdetésére hivatkozni

A KODAK

tekeresfilm-kamarák az egész világpiacz legjobb fényképező készülékei.

KODAKOK: K 6·50-től K 400·—-ig.

A filmtekercesek **nappali világosság mellett is előhívhatók a mi előhívó készülékeinkben.** (Áruk: K 13—től K 55·—-ig.)

PREMO és POCO

kamarák, üveglemezekre és „Premo-csomagfilm“-re (pakk-film) K 22·—-től K 915·—-ig.

Csomagfilmek

8×10¹/₂, 9×12, 10×12¹/₂, 13×18, 12×16¹/₂ cm. nagyságban; **minden üveglemez-kamara-ra alkalmazhatók.**

Árjegyzékek és ismertetések ingyen és bérmentve. ☉ Mindenütt kaphatók.

KODAK Ltd.
Wien, I., Graben 29.

◆◆◆◆ Megrendeléseiknél sziveskedjenek lapunk hirdetésére hivatkozni ◆◆◆◆

Felhívjuk a női amatőrök figyelmét a karácsonyi női számra vonatkozólag lapunk
mai számában közölt felhívásunkra. A szerkesztőség.

Nagynémet foto-mozaik.

(Levél a szerkesztőséghez.)

A hamburgi iskola II.

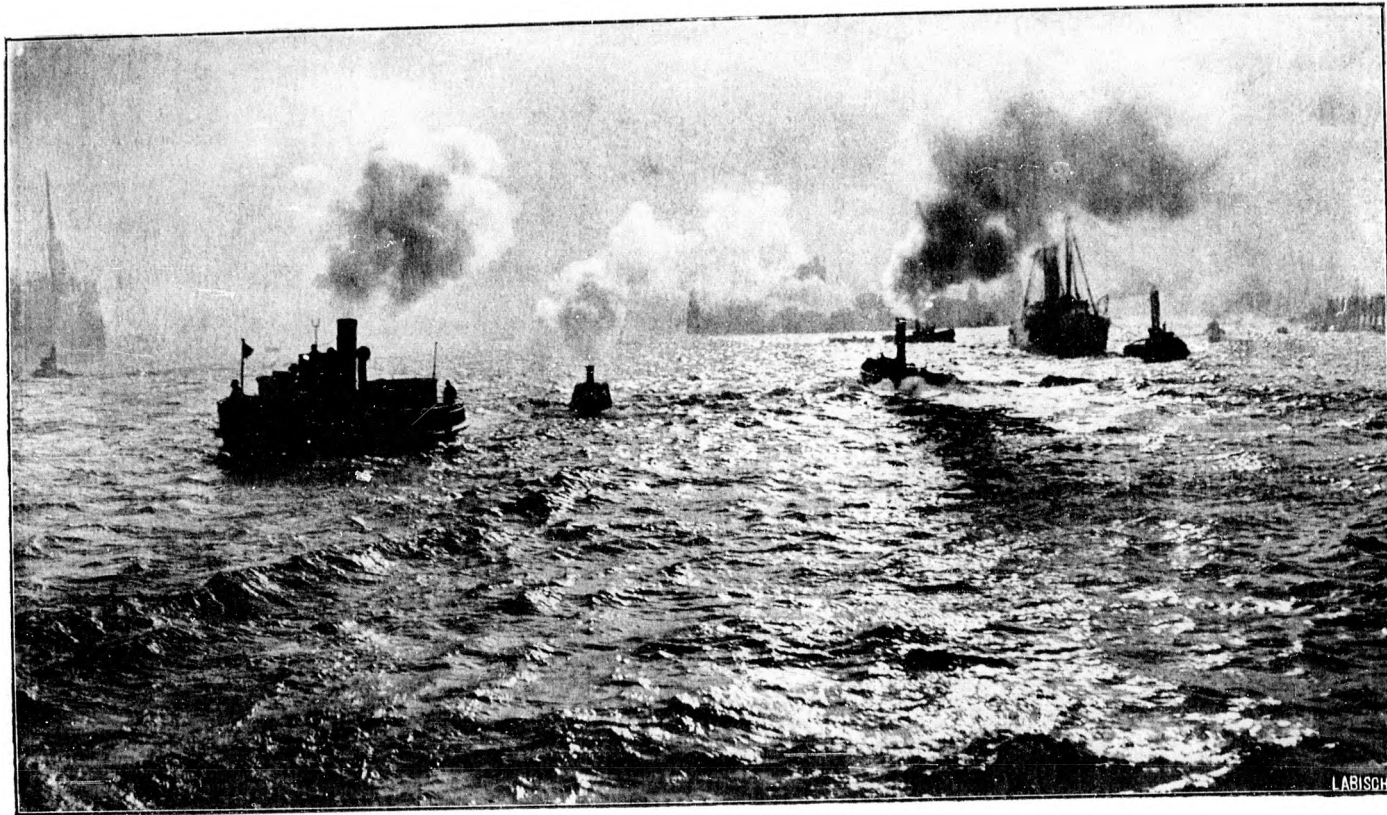
DRESDEN, 1906 november hó.

Már régen elkerültem Hamburgból, mikorra megkezdett levélsorozatom másodika „Az Amatőr” hasábjain napvilágot lát. És bár már Drezdából keltezve e levél, a hamburgiakról még igen sok a mondani valóm. Oly sok, hogy nemcsak cikkekre, de előszóval és „helyszűke” nélkül való közlésre is telik. És míg a tekintetes szerkesztőség — a *drága* papirostra, szedésre és nyomdára való tekintettel — ugyancsak *szűken* méri, a mi szövetségünk új helyiségei — ha ugyan csak drágák, de talán eléggé *tágasak* lesznek ahhoz, tagjai pedig talán eléggé türelmesek, — hogy amit ehelyütt le kell spórolnom, ott annál bővebben közölhessem.

Multkori levelem végét, valószínűleg technikai okokból — a második oldal be lévén töltve, a harmadiknak betöltésére a kimaradt néhány sor pedig kevés — elhagyta a szerkesztőség. És hogy ime ez „önkényes megcsónkításért” nem neheztelek, — de viszont, hogy a multkorihoz hasonlóan ne járjak, — levelem elejére biggyeszttem a multkorinak végét.

Dührkoop mesterről volt szó. Aki hamburgi közönségének saját művészetéhez való hozzánevelésével meg nem elégedett, hanem alig néhány hónappal ezelőtt Berlinben nagy költségek árán berendezte, *második műterem nélküli* műhelyét. Vagy amint *Dührkoop* nevezi: „*Neuzeitliche Lichtbildnerer*”. És ha ezek az „Unter den Linden”-en lévő modern ízléssel berendezett *lakószobák* nem is oly pazarak, mint a hamburgiak, ízlésre nézve még mindig mintául szolgálhatnak a mi „legelőkelőbb” *szakfényképezés-iparosainknak* is. De a mester idősebb kora dacára, bármennyire is agilis és temperamentumos, egyszerre Berlinben is, Hamburgban is nem lehet.

Egész *gárdát* nevelt azonban modern fényképezéséhez a mester. E gárdának legkiválóbbika pedig *nő*, — a mester tulajdon leánya: *Diezné-Dührkoop Mimie* asszony. Az apja iskolájában

Kießling százados, Berlin

HAMBURGI KIKÖTŐ

A „Somme” jogának fentartásával

nevelkedett, vele együtt izmosodott, de az „öreg” újmódiságán kívül, fiatalos erőt, életkedvet és a nőnek sokkal finomabb ösztönét, szubtilisabb finomságát vitte bele apja művészetébe. Szellemi- és lelki műveltségén és finom ízlésén kívül azonban művészetének lángoló szeretete teljes átérzése is hivatottá teszi, hogy folytassa azt, amit apja oly szépen kezdett, a modern arcképezés művészetét. A mester újabb híres képei jelentékeny részének Mimie asszony a szerzője és a *kiállítá-sokra kerülő híres gumminyomatokat is ő készíti*. A művészeti részt teljesen ő vezeti, a mester csak újabb eljárásokkal kísérletez és gusztál. No meg a nagyszabású ízlést megkivánó két új „művész-tanyát” is ő rendezte be legutóbb.

Diezné-Dührkoop asszonynak ígéretét bírom, hogy kepeiből „Az Amatőr”-nek is küld be majd néhányat. Remélem, hogy „közölhetők” lesznek. S akkor még visszatérünk még a művésznőhöz is.

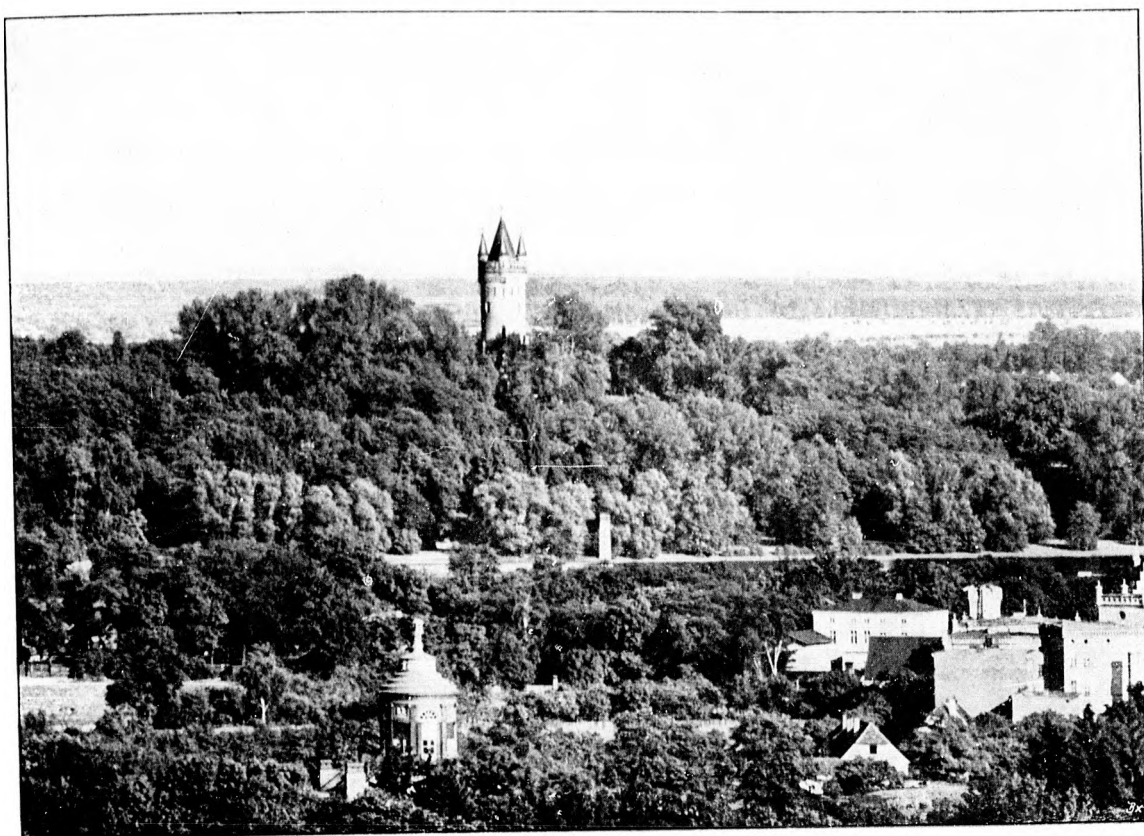
Hofmeisterék.

A két nagy északnémet *fenynyet festő* művésztől már multkoriban is megemlékeztem. Ők nemcsak a tájképezésnek, a gumminyomásnak, de a *színes gumminyomásnak is legelőkelőbb* mesterei. Igazán előkelő *művészemberek*, akik talán csak azért amatőrök és csak azért van más polgári foglalkozásuk is, mert ma még művészi *tájfényképezésből* megélni nem lehet; *hatalmas alkotó-saikat* eladni nem képesek. Különben teljesen „bohém”-ek, akik a hétköznapi életben csak az érdekeset, jellemzőt, a természetben a hatalmasat, nagyot figyelik és minden iránt érdeklődnek ami szép. A szép és harmónikus az, ami őket egyre foglalkoztatja, alkotásra és *mások műveinek gyűjtésére bírja*. (E gyűjteményekre is visszatérek még.) A Hofmeister testvérpár oly nagy és oly markánsan egyéni, hogy velük, művészetükkel külön és *behatóbban* kell még foglalkoznunk. Most csak annyit róluk, hogy *a tájképezésben egészen speciális új iskolát nyitottak*. Az intim részlet kiszakítása és feldolgozása helyett az *egybefoglaló* nagyot, egész síkságokat, dombokat, falvakat, erdőségeket, vagy városrészeket tüntetnek fel színes papír-vásznaiknak témái. És ezeket magasabb helyről, magasabb, egybefoglalóbb szempontokból szemlélik és veszik fel. A felvételeket rendszeren

□ □ □ □ □
 □
 □
 □
 □

FLATHOWTORONY
 Potsdam mellett

□
 □
 □
 □
 □ □ □ □ □

Felvéve 2800 méter távolságból

A „Sonne“ jogának fentartásával

□ □ □ □ □
 □
 □
 □
 □

Kiesling százados,
 Berlin

□
 □
 □
 □
 □ □ □ □ □

Ottó Hofmeister eszközli, aki hetekig is csatangol a vidéken és egy kis faluban húzva meg magát, úgy dolgozik, mint a festő. A hazahozott „vázlat“-könyvből azután együtt választják ki hogy mi az igazi téma. Ezt dolgozza fel azután Theodor Hofmeister. A kritikus szerepe most már Ottóé, aki rendesen maga nem vevén részt a gumminyomású kivitelben, egészen objektíven bírálja azt. Hogy a két művész-testvér e bírálati működés közepette, hol már a téma kiválasztásánál, hol pedig a kivitel közben néha nagyon is ellentétes véleményen van, erős egyéniségüknél fogva, éppenséggel nem csodálatos. Ilyenkor a felsőbb tanács dönt. Ez pedig Müller, Troch, Trink és az ő nagy tanítómester-esztetikusuk: Ernst Juhl. Akiről azonban megint csak legközelebb.

*

U. i. Olvastam a legutolsó számban kipattantott nagy titkot. A mi nagy művész-amatőreink egyike-másikának kiállításokon is díjazott bécsi gyártmányú képeiről. Erre csak egy szavam volna, ha azt kiírnom egy esztetikai irányú lapban szabadna. De hogyha fel is háborított a *művészdicsőség megvásárlásának* e szellőztetett *botrányos esete, éppenséggel nem lepett meg*. Mindezt tudtam. A neveket is. Igen a neveket is. És szolgálhatok hiteles bizonyítékokkal és *teljes névlajstrommal* is. És, hogy eddig — pedig már több év óta — mégis hallgattam, sőt agyonhallgattam e cudarságot, annak magyarázata csupán, hogy *jobban szégyeltem érte magam, mint akik büszkélkedtek mások munkáival*. Aztán meg attól féltem, hogy — bár kínai nekik a mi nyelvünk — mégis megtudják valahogy a külföldön is. S akkor komolyan törekvő, nemes ambícióju, saját erejükre, intelligenciájukra és tapasztalataikra támaszkodó amatőreink is diszkreditáltatván, a külföldi kiállítások termei előttük csakúgy bezárulnak, mint a *pénzen vett idegen „tudás“* sáfárjai előtt. De hogy mégis kipattant, nagyon egészséges. Majd kinyomjuk a mi fiatal művészetünknek e fekélyét is. Ha lehet titokban, ha nem, a nyilvánosság előtt; akkor a nevek, igen a nevek is nyilvánosságra kerülnek.

Kohlman Artúr dr.

□ A MUNKASAROKBAN □
□ Balás Emil, Besztercebánya □

A hivatásos fényképészek.

Levél a szerkesztőhöz.

Tisztelt szerkesztő úr! Az Amatőr november 15-iki számában említeni méltóztatott a hivatásos fényképészekkel harmadéve folytatott vitámat. Engedje meg kérem, hogy most én is elmondjak egyet-mást erről a kis háborúról; most, a békekötés után, mindnyájunk okulására és talán örömére is.

A hivatásos fényképészek 1904 telén szeretetreméltó felhívást intéztek hozzám: írnék valamit az ő mesterségökről, én amatőr, a szaklapjukba. Szívesen teljesítettem a kívánságot, noha tudtam, hogy a felszólítás nem az alig egynéhány hónapja kontárkodó műkedvelőt, hanem a régi írórt illeti. Vagyis bátran intézhették volna hozzám kérésöket már akkor is, mikor azt sem tudtam még, hol kell megnyomni a Kodak-kamarát, hogy kinyíljon. Hát csakugyan mint író írtam nekik; írtam pedig a következő három rettenetes pontozatot:

1. Dinamittal kell felrobbantani a hivatásos fényképészek ősi műterem-berendezését; ama bizonyos svájci ház-, meg pálmaliget háttereket, a görög oszlopokat, az urnába omló függönyöket, az esztergált korlátokat, a trónusokat és a tiroli hidacsákat, mert ez a miljő hazug; vagy ha valóság, hát csak a fotografus-atelier valósága, vagyis olyan hely, ahol ember és állat csak akkor időz, mikor lefényképezik.

2. Nem szabad felebarátunkat az objektív előtt ama hagyományos „festői“ és merev állásokba

kényszeríteni. Ez szomorú kényszerűség volt a nedves eljárás idejében, mikor az expozíció eltartott jó fél percig is; tehát az élő lénynek erre az időre kővé kellett válnia, ha nem akarta, hogy harminc szeme s ugyanannyi orra, szája legyen. A mai gyors eljárás az eleven embert rögzítheti a lemezre; tehát nem kell többé kőember.

3. Pusztuljon az embergyilkos retouche. Embergyilkos azért, mert a képből kiöli a legfőbbet: az embert; s ami marad, az csak lárva.

Ezt írtam; s noha mint író írtam, mégis szolgáltam egy kis technikai tanácsal is: ha szükség van rá, hogy tompítsuk a kémiai szemnek kegyetlen és emberfölötti éleslátását, mely a legsímább arc bőre alatt is fölfedezi a pigmentum-foltokat, a ragyát, mit irtóztatosan túloz, a vénséget pedig geometriai haladvány szerint véníti: hát tessék a nagyításhoz folyamodni. A nagyítás az úgynevezett szépséghibákat enyhíti, sőt szinte eltünteti; de az arc jellemén nem ejt csorbát, mint az a nyomorult hamisítás, a retouche.

Ez a három pontozat nagy kavarodás okozója lett. A szakbeliek gyűlésen szóval, lapjukban írással tiltakoztak az ellen, hogy én épp csak azt a három dolgot akarom elvenni a hivatásos fényképészektől, ami a különbség a tanult fotografus és a Kodakcsettegető amatőr között: a műtermet, a kellő poset, meg a retouchet.

Az a szaklap már megszűnt. De ez idén keletkezett helyette más, szebb, jobb; s első számának élén K. Lippich Elek, ez a tudós művész, szakasztott úgy beszélt, ahogy én, s ahogy ön is, szerkesztő úr: pokolba a banális atelier-lommal, a pozitúrázással meg a retouche istentelenségével, azaz hogy ember-telenségével.

Az első pillanatban azt hittem: csak a vendéglátók udvariassága az, hogy közlik képzőművészeti kormányunk előkelő férfiának különvéleményét. Ami a maguk cselekvését illeti, nem engednek a hagyományból egy jotányit sem. S íme, tovább forgatva a füzet lapjait, mit látok! Egy amatőri jelességű képet. Bájos hölgy áll a falhoz támaszkodva, a villamos világítás csapja mellett, a műterem — folyosóján. Fejtámasztós pozitúra nélkül, elevenen, igazan; és még egyszer mondom: a műterem folyosóján. Mikképp tudom, hogy épp ott? Mert az üvegajtóra az van írva, hogy: MŰTEREM; még pedig egy kitünő fényképésznek a műterme.

Dolog ez, uraim! Mikor egy szakbeli fotografus művészi munkát akar alkotni, akkor szép tárgyát, azt a hölgyet, kitéssékeli az atelierből a folyosóra s ott képezi le. Miért? Mert az a folyosó vagy lépcsőház igaz; az életből való, hihető, ismerős és kedves az

ő valóságában; az atelier meg *hazug* és élettelen, hihetetlen, idegen és gyűlöletes az ő rossz színpadi díszletnél is ripacsabb bamba szemfényvesztésével.

S tovább nézem a képeket... Hát ha nem is mind, de a legtöbbje egészen amatőrös. Annak a törvénynek a megvalósulása, hogy az *objektív csak az ember szemüvege legyen*. Szakasztott az, ami a pápaszem: *a mi látásunk eszköze*. Hű segítő, becsületes dolgozótárs olyan munkában, amelyet mi vele végeztünk, mert magunk végezni nem bírjuk.

Azt hiszem, helyesen beszélek. Közellátó vagyok. Miopiás szememnek kelleténél hosszabb tengelyét normálisra rövidíti a vájt lencse és hálístennek úgy látok, hogy a tengeren mindig én mondom meg legelsőbb: debizony angol annak a messzi hajónak a lobogója. „Come” — mosolyog az ép és gyakorlott-szemű kapitány. „Hiszen ön szemüveget hord, hát hogyan látna jobban, mint én?” — „Uram”, mondok, „én épp azért viselek szemüveget, hogy jobban lássak, mint ön”.

S igazam van. Szemüvegemet pedig a pokolba hajítanám, ha nem mutatna igazat, ha nem segítene a látás dolgában ilyen csodálatos, gyönyörű hatalommal. S mégis *én* látok, nem az a konkáv lencse. Ez a szomorú és mégis gyönyörű világ az én szememen át, az én agyam velejében válik képzetté fogalommal. A szemlélet az enyém, nem a pápaszemét.

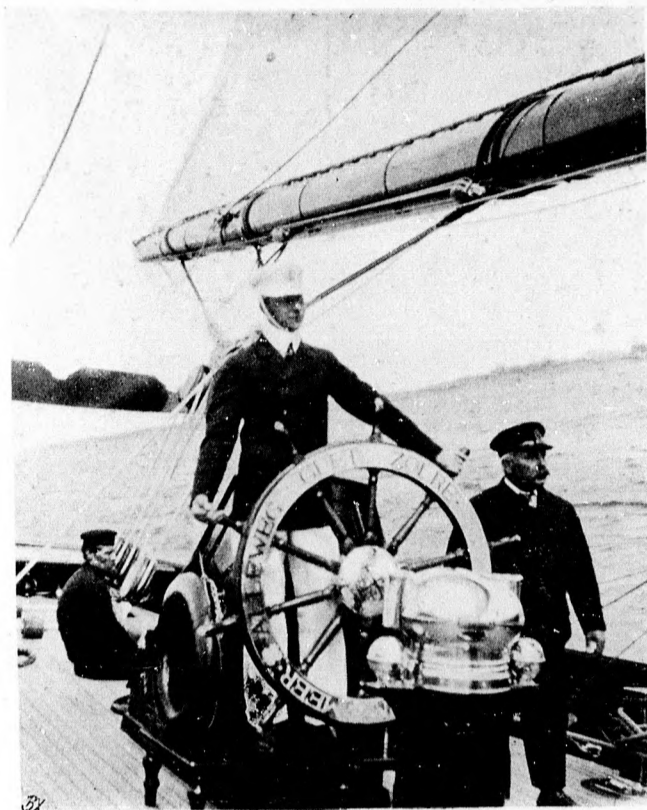
A fotografiában is úgy kell lenni, hogy a szemlélet mindig a mienk legyen, ne az objektívé. Az eszközön uralkodják az ember. Ami gép nincsen hatalmunkban és csak működik a maga esztelen esze szerint, hasonló a zsidó rege *gólem*-jéhez, a cselekvő faragott képhez, melynek cselekvése oktalan, szörnyű, semmirevaló, kártékony és a természetnek ellene mondó.

Kamaránk tárgylencséje soha se legyen *gólem*, jó fényképésztársaim, műkedvelők és szakbeliek!

Hálístennek mi'djobban győz a dolgoknak ilyen felfogása, vagyis a lélek. S a fotografia mi'djobban emelkedik a lélek szerint, a művészet felé. A kamara kezd azzá lenni, ami az ón és az ecset: a gondolat kifejezésének eszköze. S ha nem az: buta gép...

E beszélgetés után a szerkesztő úr engedelmével mondok valami praktikus célú dolgot is. Amatőr-ségem kezdetén csak pedzettem azt az igazságot, hogy az arckép-retouche olykor elkerülhetetlennek látszó hűne is kikerülhet a nagyítás révén. Most tapasztalataimat közlöm.

Mentől aktinikusabb a fény, annál irgalmatlanabbul rögzíti a lemezre a *teint* hibáit. Még azokat is, amelyeket emberszem nem láthat. Azt hiszem, tetszik ismerni azt a régi tudományos anekdotát, hogy az orvos a negatívról látta meg, hogy a főfájásról, bágyadtságról panaszkodó hölgy himlőt fog kapni;

A „Sonne” jogának fentartásával

A NÉMET TRÓNÖRÖKÖS MINT KORMÁNYOS
A trónörökösné felvétele

mert a himlő már ott volt a bőre alatt. Szem még nem vehette észre, de a lencse és a negatív már észre vette. Velem is megtörtént, hogy kora tavasszal lefotografáltam a szeplőt, mely áprilisban egy harmatarcú, bájos leány orrocskája körül látszani *fog*. Mert ilyen jövendőmondó az aktinikus fény.

Hát kerüljük ezt a fényt, mikor arcképet készítünk. Vagyis az alkonyat a mi időnk. Napszállat előtt az az egynéhány perc. Akkor már nem vésődik a lemezre semmi, ami a bőr alatt van; de még a bőrnek külső hibái sem tolazkodnak előre. Egy szóval sem mondom, hogy holmi girbe-gurba képű, rücskös bácsit meg tudok ajándékozni egy angol királykisasszony patyolat *teint*-jével; s bizony akkor sem tenném, ha tudnám, mert ez épp oly természetellenes hazugság volna, amilyen a *retouche*.

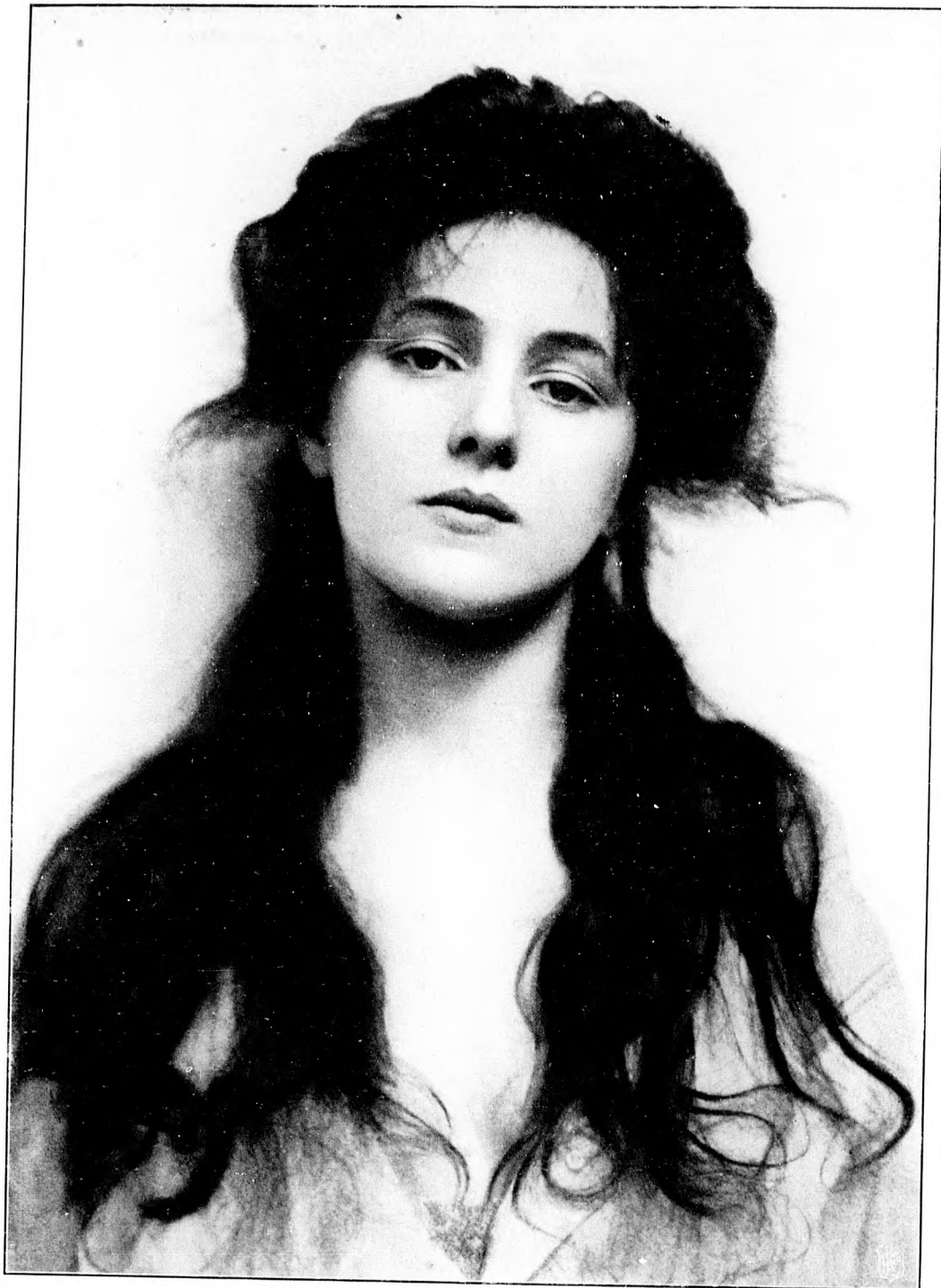
De ha emberemet kevésbé aktinikus fénynél képezem le, aztán diónagyságú fejét megnagyítom ökölnyire vagy akár életnagyságúra: a fotografia hű sommázata lesz annak az ábrázatnak, rajta az egész jellem, — de bántó részletek és a kelleténél élesebb kémiai és optikai látás túlzásai nélkül. A minap egy szakbeli látott nálam ilyen képet. „Bámulatos finomságú *retouche!*” azt mondta. „Észre se venné az ember, ha nem volna a dolog a mestersége!”

Köszönöm az önkéntelen bókot! Igazán nagyra vagyok vele. Nyomósabban nem lehetne bizonyítani a *retouche* nevű barbárságnak fölösleges voltát.

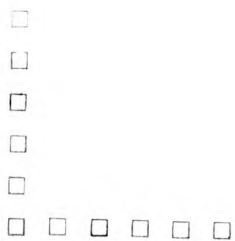
A szerkesztő úr tisztelő szolgálja *Tóth Béla.*

TANULMÁNYFŐ

Hall, St-Louis

A „Sonne“ jogának fenntartásával

A fotografálásról.

SZELES BÉLA sorozatos előadása.

Sorozatos pillanatfelvételek.

A bevezetésben említettem, hogy a fotografiával ma valóságos élő emlékeket hagyhatunk. Mostanáig láttuk már, hogy bármely jellemző mozzanatot megörökíthetünk. Ha azonban mi egy ember érdekesebb tettének vagy általában valamely jelenetnek minden egymásután következő mozzanatáról csinálunk pillanatfelvételeket egy igen hosszú filmre és a képeket nagyon gyors egymásutánban vetítjük,

érzéki csalódás folytán azok egy úgynevezett mozgó fényképet adnak; nem tudjuk megkülönböztetni az „egyes“ képeket. Ezen alapszik Edison kinetoszkopja és Lumière Testvérek kinematográfja.

Portrait-felvételek.

Ez a szakfotografus mestersége és róla egész terjedelmes értekezések vannak írva. Más dolog, hogy az amatőröknek nincsen rendelkezésükre műterem (Pesten van), mégis gyakran sokkal jobb, sokkal természetesebb képet csinálnak, mint a fényképészek.

ERDEI ÖSVÉNY
Gencsy Gyula, Nagyikinda

lendők az árnyékok, mert ez személyenként változik. Beesett szemű egyéneknél több fényt elülről, telt arcúnál többet oldalról.

Lényeges a gép magassága és távolsága, általában akkor kellő magas, ha a gép a személynek — akár ül, akár áll — szemmagasságában van. Ha ezt nem lehet, akkor a gépet a kellettől távolabb állítjuk. A távolságot illetőleg a gép ne legyen közelebb, mint a tárgy hosszának háromszoros távolsága, ahol tárgy hossza alatt értjük álló képnél a tetőtől a talpig, mellképnél a mellig, stb.; ülőképnél, ahol mély a kép, 5—8 m. a távolság, a homályos lemez pedig a fejet és térdeket érintő sikkal párhuzamosan állítjuk be.

A műtermet pótolja egy jó világos kéta-blakos szoba is. Egyik ablak adja az oldalvilágosságot a másik az elülről való megvilágítást és egy reflektor, mely fehér vászon vagy kartonlap,

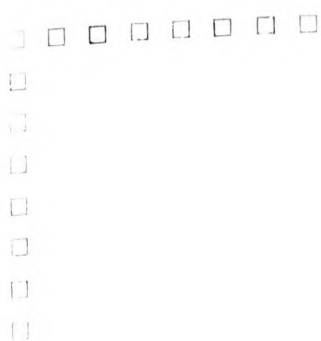
a személy másik oldalára téve az itt levő árnyékokat földérintjük. Más-más helyre állítva a személyt, más-más megvilágításban mutatkozik.

Nagy gond fordítandó mindig arra, hogy a háttér egyes részei ne hassanak zavarólag, pl. egy udvari felvételnél nem illik, hogy esetleg a ruhaszárító kötél az illető nyakánál haladjon, homlokából lombok nőjenek stb. A személyt sohasem szabad fa alatt felvenni, mert a levelek közt zavaró fény hatolhat keresztül. A személynek nem szabad merev tartásának lenni és ez okból kerülendő az exponálási idő hangos számolása. Ha csak lehet, a felveendőnek nem szabad az exponálás idejéről tudni.

Csoportok összeállításához főleg érzék kell, fogása ennek kevés van. Föltétlenül kerülendők a nagyobb hézagok, továbbá a foltok, melyek úgy állhatnak elő, hogy több ugyanazon színű ruhás személyt, pl. fehér ruhás hölgyeket egy helyre állítjuk. Világos és sötét ruháknak elosztva kell lenni. Minthogy továbbá a lencse a széleken kövérít, sovány alakok a csoport végére, kövérek a belső részre állítandók és sohasem szabad a csoportnak a gépre nézni, hanem oldalirányokba.

Itt említem fel a *többszörös felvételt* is, mikor például valaki önmagával kártyázik, mulat, trécsel, stb. Készítésük igen egyszerű. Fekete háttérrel használunk, mert erről nem jön fény a lemezre és épp ezért, ha az illetőt baloldalon leveszszük egyszer, a többi részen a lemez nem kap világosságot. Ha most a középre állítjuk, innen is egy kép esik a lemezre, még pedig annak közepére, ahol azonban a lemez még változatlan. Az előbbi felvételnek megfelelő rész nem kap fátyolt, mert a személy helyén most fekete háttér van, abból pedig nem jön fény. Így lehet 4, 5, 6-szor is exponálni, csak arra kell nagyon ügyelni, hogy e közben se a gép, se pedig a személyen kívül jelenlévő dolgok meg se mozduljanak és hogy az egyik felvétel ne fődje a másikat. Az exponálási idő mindig csekély, a vége felé még kicsit csökkenthető is.

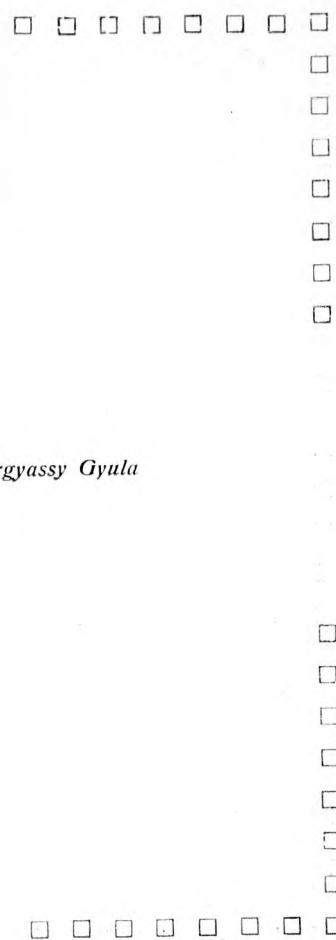
(Folytatjuk.)

AZ ÉN BOLDOGSÁGOM

Vargassy Gyula

A gumminyomásról.

Irta: HAJDU-HOFFMANN VIKTOR.

A derítés.

Ha a nyomat tökéletesen megszáradt, akkor derítő-fürdőbe jön, ami tulajdonképpen a nyomat teljes kikrómózását van hivatva előidézni. Tapasztalni fogjuk ugyanis, hogy az előhívott és megszáradt képnek nincsen meg az a színe, mint amilyen színű festéket előállításához használtunk. Oka ennek az, hogy a nyomaton a többszöri mosás dacára is, még króm található, amelynek sárgás színe nem engedi teljesen érvényesülni a nyomat tulajdonképpeni színét. Legjobban láthatjuk ezt a fényeknél, melyek a derítés előtt sohasem tökéletesen tiszták. A derítéshez különböző összetételű fürdők használatosak. Leggyakoribb egy 10%-os timsó-fürdő, de ennek az a hibája, hogy sok időt vesz igénybe. Vannak gumminyomók, akik a timsót nátriumsulfittal keverik, sőt fixirnátront is használnak e célra.

Mi a következő összetételű fürdőt ajánljuk:

- I. Oldat. 100 kcm. víz
15 gr. kristályos nátriumsulfit.

- II. Oldat. 5 gr. (vagy 2-8 kcm.) koncentrált kénsavat

50 kcm. vízbe öntünk és ezen oldatot vízzel higítjuk, amíg össz tartalma 100 kcm. lesz.

A két oldalból egyenlő mennyiséget veszünk a derítő-fürdőhöz. E fürdőnek meg van az a nagy előnye, hogy a derítés nem tart tovább mint egy percig, hátránya azonban az, hogy a fürdő csak egyszer használható. A két tartós oldatból azonban bármikor könnyűszerrel előállítható.

A derítés folyamata a következő: A megszáradt nyomatot rétegével fölfelé a két oldalból álló fürdőbe tesszük és az edényt folytonosan himbáljuk. Közben vigyáznunk kell arra is, hogy a nyomat állandóan az oldat alatt maradjon és nehogy egyes részei az oldat felett a levegőn beszáradjanak, mert különben foltos lesz. Az egész eljárás nem tart tovább egy percnél. Ha azután a nyomat a kívánt tónust megkapta, kivesszük a fürdőből és néhány-szor váltott vízben kimossuk és megszáradtjuk. A szárítás nem itatóspapíros között, hanem zsinórra akasztva a levegőn történik. (Folytatjuk.)

□ □ □ □ □ □ □ □ □ □

□

□

□

□

NAPOS UTCA

□

□

□

□

□

□ □ □ □ □ □ □ □ □ □

□ □ □ □ □ □ □ □ □ □

□

□

□

□

Stankowsky József,
Erdős-entgyörgy

□

□

□

□

□

□ □ □ □ □ □ □ □ □ □

Női amatőrök figyelmébe.

Nők a fényképezésben.

Hetek-hónapok óta tanakodtunk a mi kis boszorkány-konyhánkban — lapunk szerkesztőségében — afelett, hogy mivel kedveskedjünk vajjon ez év karácsonyán olvasóinknak. És így sütöttük ki azt, hogy az idei karácsonyi számot kizárólag a *női amatőrök*-nek műveiből — képeiből és cikkeiből — állítjuk össze, női számot adván férfi olvasóinknak is kezébe. Hadd lássák — amit mi már ismételten hangoztattunk — hogy, ha valamiben, akkor a fényképezésben a nő nemcsak, hogy megállja helyét a férfi mellett, hanem finomabb izlésénél, gyengédebb lényénél, elevenebb szelleménél és aprólékosságokra is inkább ügyelő voltánál fogva gyakran felülmulja a férfiakat. Hogy több példákra ne hivatkozzunk: Käsebier kisasszony (New-York), Barton asszony (London), Laguarde kisasszony (Lylle), Hanni Schwarz kisasszony (Berlin), továbbá Izabella kir. hercegasszonyunk, Mikes grófné, a nemrég elhunyt Tóth Béláné (Budapest), Baghy Irma (Kengyel), Tasnády Antalné (Szentés) és más külföldi és hazai úri asszonyaink és leányaink munkája megerősítik ebbeli állításainkat.

A fényképezést a magyar női intelligenciával megkedveltetni már régóta célunk. Ezért tisztelettel arra kérjük hazai női amatőreinket, hogy *legszebb, legművésziesebb felvételeikről egy-egy jó kivitelű másolatot* lapunk szerkesztőségének címére *mielőbb beküldeni és a következő kérdéseinkre megfelelni* szíveskedjenek:

1. Mióta foglalkozik a fényképezéssel?
2. A fényképezésnek mely ágát kedveli leginkább, a tájképezést, zsánert, portrét, avagy mindegyiket-e?
3. Vannak-e a fényképezés terén nagyobb ambíciói és mily irányban?
4. Próbálkozott-e már a fényképészet magasabb technikájával?
5. Kiállításra küldött-e már képet, s ha nem, miért?
6. Milyen gyártmányú géppel és objectívvel, lemezzel, papírossal és vegyszerekkel dolgozik és dolgozott eddig. Melyikkel van legjobban megelégedve?
7. Hódított-e már híveket barátai és barátnői között a fotografozás művészetének?
8. Tartozik-e valamely amatőr-egyesület kötelékébe?

A válaszok és képek *mielőbbi beküldését* kérjük, hogy a képekről *idejekorán lehessen klisé-reprodukciókat* készíttetni. A *legjobb képeket és a kérdéseinkre adott válaszokat* karácsonyi női számunkban kiadjuk.

Az „Amatőr” szerkesztősége.

□ □ □ □ □

□

□

□

□

NORVÉG
LEÁNYZÓ

□

□

□

□

□ □ □ □ □

□ □ □ □ □

□

□

□

□

Kiesling százados,
Berlin

□

□

□

□

□ □ □ □ □

A „Sonne“ jogának fentartásával

Hasznos tudnivalók a fényképezésről.

Saját tapasztalatai után írta: STANKOWSKY J.

Hydrochinon $C_6H_4(OH)_2$ 1 : 4 (paradioxybenzol, paradihydroxylbenzol). Fehér kristályos por, mely hosszabb idei állás után megbarnul, vízben rosszul oldódik, legfeljebb 5-^o/₁₀₀os oldat készíthető belőle. Gyöngye alkáliákkal lassan, tömören dolgozik, szép és jól átdolgozott negatívot ad, causticus alkáliákkal ellenben energikusan, de gyakran fátyolt okoz.

Mindennemű felvételre előnyösen alkalmazható, nagy hibája azonban az, hogy a hőmérséketet erősen megérzi és így télen amatőröknek nem nagyon ajánlható, amennyiben legkevesebb 18° C.-ra föl kell melegíteni, hogy szép negatívot kapjunk, ellen esetben, azaz ha hidegebb, csak elkínózzuk az esetleg értékes lemezt s az eredménye egy alapos, eltávolíthatlan fátyol. (Ez saját tapasztalatom!) Különösen figyelmébe ajánlom amatőrtársaimnak e hívó azon sajátosságát, hogy frissen használva fátyolt okoz, ami azonban néha a rögzítéskor eltűnik.

Sokáig dolgoztam vele, mert nyáron tömör dolgozás tekintetében túl tesz minden más hívón, de télen nagyon sok bosszúságot okozott.

Kipróbált jó vények a következők:

1000	cm.	párolt víz
200	gr.	natr. sulfit
50	„	hydrochinon
400	„	kali carbonat
5	„	bromkali.

Használatra 1 részt 5 rész vízzel keverünk.

- I. 100 cm. párolt víz
10 gr. natr. sulfit
15 „ hydrochinon.
- II. 100 cm. párolt vízben
20 gr. basicus foszforsavas nátront melegen oldunk.

Használatra veszünk: I-ből 2 részt

II „ 1 „

Rodinal kitünő univerzális hívó, mely vizsgálataim után paramidophenol, kali metabi-sulfit és natr. hydroxydból áll.

Amatőrök kezében egyike a legjobb, leg-használhatóbb hívóknak, nagy hibája azonban az, hogy hosszab idei állás után minden látható ok nélkül elveszti részben hívó képességét.

Megbízható használati utasítás minden csomaghoz mellékelve van, tehát fölösleges ezt bővebben magyaráznom.

Glycin $C_6H_4 \begin{matrix} < \text{OH} \\ \text{NH} \end{matrix}, CH_2, COOH.$ (para-oxyphenilamido ecetsav). Nagyon halvány, sárgászínű, hosszabb állás után karbolszagú port képez, mely vízben alig oldódik, de natr. sulfit jelenlétében, mint nátrium só, oldatba megy.

Lassan, szépen és kitűnően dolgozó hívó, ezt nyugodtan ajánlhatom amatőrtársaim figyelmébe, mert ebben csalatkozni nem fognak, hosszú ideig dolgoztam vele s csak 1 éve, hogy abba hagytam, amikor is befejeztem kísérleteimet és saját találmányú hívómat előállítottam, melyről alább szólok.

A glycin hosszú ideig változatlanul eláll és úgy lemezekhez, mint brómezüst papirhoz is egyaránt alkalmas. Ez az egyetlen, mely huzamos hívásra is kitűnően alkalmazható.

Kitűnő előirat a következő:

100	kcm.	víz
5	gr.	glycin
13.5	"	natr. sulfit por-alak
25	"	kali carbon.

Használatra 1 rész hívó 3—4 rész vízzel higítandó.

Pyrin. Evvel dolgozom most állandóan s naponta legkevesebb 6 lemezt dolgozok fel a és soha semmi kellemetlenségem, boszuságom nem volt.

Röviden leírom tulajdonságait.

Töményen előállított szagtalan, gyöngén rózsaszínű hívó, mely csak tiszta vízzel 1:20—30 arányban higítandó szükség szerint. A hőmérsék absolute nem befolyásolja, mert mostanában, hogy itt Erdélyben havas, hideg téli napok voltak, fűtetlen sötétkamarámban megfagyott és kezeink közt felmelengetve körülbelül 4° C. hőmérsékleten is brillánsan dolgozott. Gyönyörű tömör, részletdús negatívot ad. Brómmal nagyon jól korlátozható a hatása.

Kitűnő eredménynyel használom úgy táj-, mint arcképfölvételekre és brómezüst nagyítás előhívására.

Most kísérletezem még néhány újabb hívóval, melyek eredményéről más alkalommal számolok be.

Az objektív.

Irta: MÉREI EMIL.

Minden fotografiai apparátus legfőbb kelléke az objektív. Lehet az apparátus még oly primitív, ha az objektívje jó — meg van a kellő értéke, de bármilyen szép s jó legyen is az apparátus, ha az objektívje nem megfelelő, nem sokat ér.

Sokan kérdezték már tőlem: „mért is olyan drága egy jó objektív?” Azon a kis üveg és rézdarabon mi kerülhet száz koronába vagy annál is többre? Hát kérem, akinek alkalma volt már egy optikai gyárba alaposan betekinteni, az tudja csak, hogy mi mindentől függ az, hogy az objektív jó legyen. Hogy tiszta képet adjon, ne rajzoljon el stb.

Mindenekelőtt mathematice pontosan ki kell számítani az objektívet, illetőleg előbb az üveget spektrométerrel pontosan megvizsgálni, milyen a fénytörése, egyéb sajátságai stb. (Németországban tudós tanárok, mérnökök szentelték és szentelik idejüket tisztán objektívek kiszámítására, mint pl. Abbé tanár, dr. Rudolph stb.)

Ezen vizsgálat után az egyes lencsék összetétele s a felületek görbületei egy ezredmilli-méter pontossággal kiszámíttatnak.

Minden egyes nyersüveget előre kipróbálnak, s ha a próbák sikerültek, kezdik csak az objektívek tömegesebb gyártását. Ez is azonban igen nagy körültekintéssel történik, az üveget először durván kivágják gömbölyű formára, s megkezdődik a csiszolás a megfelelő gépen, először is durvább csiszolóporral.

A gép rendesen olyan, mint egy harántra fordított esztergapad, hajtása lábbal vagy mechanikai úton is történhetik. Az orsó tengelyére egy sárgaréz-tárcsa van erősítve, mely a csiszolandó lencsének megfelelő görbülettel bír.

Minden lencse külső és belső felületének mérésére ú. n. sablonok vannak, melyekkel a csiszoló folytonosan vizsgálja, vajjon helyesen van-e az csiszolva?

Azután arra is ügyelni kell, hogy ne csak a görbület, de a lencse vastagsága is a kiszámí-

tott pontosságú legyen! Ha ez már mind megtörtént, kezdődik a fokozatosan finomabb csiszolóval való csiszolás s végül a polírozás, amely ú. n. párisi vörössel (pariser roth) történik. Ezen utolsó csiszolások a legfontosabbak, minden karcot pontosan ki kell simítani s a méreteknél végül mégis a legminuciózusabb pontossággal kell egyezniük. Megtörténik sokszor az is, hogy az üvegben — polírozás előtt matt lévén, nem volt átlátszó — hólyagok vannak s így a sok munka kárba veszett, a lencse nem használható.

A csiszolás vízzel hígított csiszolóporral történik, de sokan olajjal is hígítják. A finomabb és közepes objektívek mindig kézzel lesznek csiszolva, míg az egészen olcsó objektívek automatikusan és pedig úgy, hogy 20 üveget is csiszolnak egyszerre, sőt közönséges nagyító üvegeket egyszerű prézelés útján is állítanak elő.

Ha az egyes objektívek lencséinek csiszolása be van fejezve, akkor következik az egyes lencsék összeragasztása, ami kanada-balzsammal történik. Az összeragasztásnál vigyázni kell, hogy az *centrikusan* történjék és a kép mindig *egy* helyen maradjon, ha a lencsét forgatjuk, műnyelven fusson. Nem is hiszi a laikus olvasó, hogy a jó objektívnek milyen fontos tulajdonsága az, hogy jól fusson! Erre az előkelőbb gyárakban rendkívül nagy súlyt helyeznek s rendszerint tartanak is egy embert, aki ezt felülvizsgálja.

Az összeragasztás után következik a lencse befoglalása. Ennél a processzusnál is éppen az imént előadottak a legfontosabbak, ugyanis hogy a lencse centrikusan legyen befoglalva. Különösen fontos ez ott, ahol az objektív első és hátsó lencsékből áll, amint ez rendszerint minden anasztigmátnál szokott lenni.

Midőn már az objektív teljesen be van foglalva s mechanikus szempontból jónak találtatott, ekkor jön még csak a fotografiai szempontból vett vizsgálat, ami rendszerint fotométerpadon történik. Az objektív egy nagyító mögé lesz csavarva, 4—5 méter távolságban tőle egy matt üvegen pontosan rajzolt szimmet-

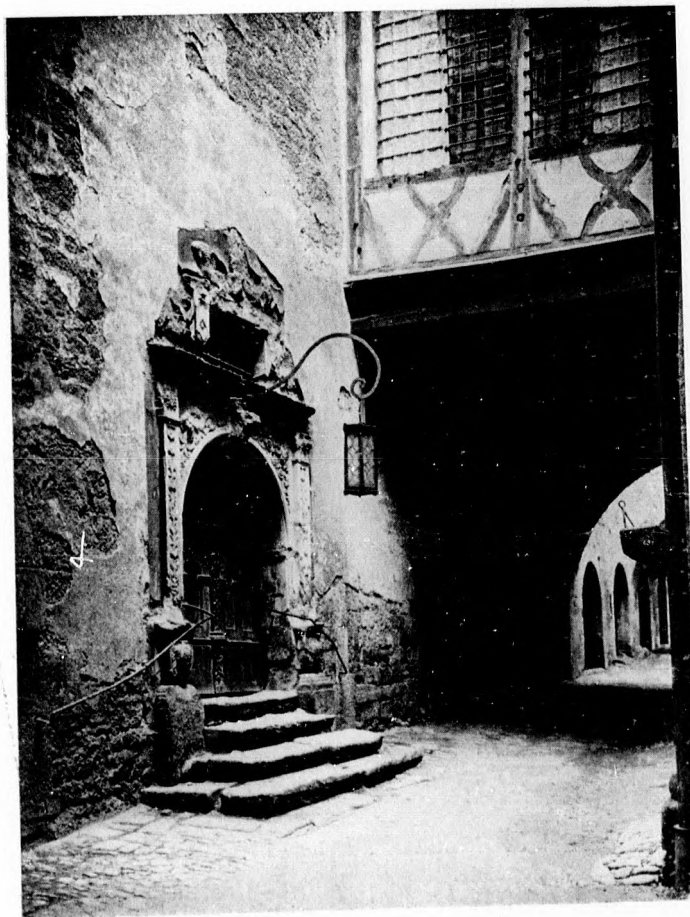
rikus vonalak, számok, kockák vannak elhelyezve s elektromosan megvilágítva. Itt pontosan meggyőződhetünk, hogy az objektív hogyan rajzol s bizony számtalan eset van, hogy a kész objektív, amelyen napokon át dolgoztak, nem ér semmit.

Az objektíveknél igen kell vigyázni, hogy mindig pormentesen tartsuk, soha mással, mint tiszta vászonkendővel ne tisztogassuk, ok nélkül ki ne csavarjuk.

Igen sokszor előfordul, hogy egy régebben birtokunkban levő objektív már nem dolgozik olyan jól, mint néhány év előtt. Ennek egyetlen oka, hogy tisztátlan. Igen gyakran előfordul, hogy különösen a belső felületen a lakk párolgása folytán oxydréteg rakódik rá s az üveg egész fénytelené válik. Ilyenkor benzines tiszta vászonruhával való letörlés mindjárt meggyógyítja a bajt.

Az objektíveket újabban magnólium fémkeretekbe szokták foglalni, amely az alumíniumnál könnyebb, de nálánál jóval szívósabb. Rendkívül ajánlhatom amatőr-társaimnak, hogy objektívjeiket, amennyiben módjukban áll, lehetőleg magnóliumba foglaltassák. (Folytatjuk.)

A „Sonne“ jogának fentartásával

RÉGI PORTA
Freiherr von Mirbach, Potsdam

FÉNYKÉPEZÉSI ELJÁRÁSOK.

Felragasztatlan képek göngyölödését úgy akadályozhatjuk meg, ha 5 pernyi időre 50 kcm. vízzel vegyített 200 kcm. alkohol és 15 kcm. glicerin vegyületébe helyezzük. A fürdőben történt kiáztatás után megszáritott kép teljesen kiegyenesedik.

Bromaryt-papírok kékre színezése. Az ilyen színezésre szánt képeket nem szabad nagyon erőteljesen előhívni, csupán arra kell törekedni, hogy tökéletesen tiszta fehérségek mellett meg legyenek a féltónusokban az összes fokozatok. A nyomatokat a színezés előtt nagyon alaposan ki kell mosni, mert a rögzítő nátronnak a képben visszamaradt legcsekélyebb nyoma is elegendő ahhoz, hogy foltok és más hibák keletkezzenek. Ha a képek már szárazok voltak, akkor az elővigyázat kedvéért mossuk őket még egy ideig és aztán tegyük a következő összeállítású színező fürdőbe:

Az oldatok a következők:

A) oldat:	Vörösvérugsó	8 gr.
	Víz	1000 kcm.
B) oldat:	Vasammoniak-timsó	10 gr.
	Víz	100 kcm.
	Sósav	10 kcm.

Használatra veszünk:

A) oldatból	20 kcm.
B) oldatból	10 kcm.
Vizet	100 kcm.

A képeket, ha a kívánt szint elértük, addig kell mosni, míg a fehérségek sárga színeződése eltűnik.

A színezett nyomatokat közönséges 10% fixirnátron-oldatban utólag állandósíthatjuk. A fixir-oldatban lényegesen világosabbá vált képeket aztán ismételve alaposan ki kell mosni. Ha az utolsó mosó vízhez néhány csepp ammoniakot teszünk, akkor a képek ibolyás színt vesznek fel. Alapos kimosás után a képeket a már közölt módszer szerint üvegre feszítjük, miáltal ragyogó tükörfényességet lehet elérni.

Régi szárazlemezek használhatósága. Igen sok amatőrnek vannak olyan lemezei, melyek bár még használatlanok, de hosszú ideig feküdvén, idővel fátyolosak lettek. Az ilyen lemezeknél első sorban szegélyfátyol-képződést vehetünk észre, mely fátyolodás később a lemez egész területére kiterjed. Ez a hiba leggyakrabban a csekélyebb zselatintartalmú és igen érzékeny lemezeknél szokott leginkább fellépni, de függ igen sok esetben az emulzió-eljárás módjától is.

Az ilyen lemezeket sem szükséges azonban eldobni, mert még nagyon jól használhatók a következő

eljárás szerint: Az előhívóba bőségesen tegyünk brómkált és meglepően tiszta negatívokat fogunk kapni. Minthogy azonban sok brómkáli hozzáadása által a lemez túlkeményisége és sárga fátyol lehet az eredmény, ezt úgy kerülhetjük el, ha olyan előhívót használunk, mely nem magas hőmérsékű, nem túlságosan koncentrált és nem dús alkáli tartalmú, de brómkált bőségesen tartalmaz. A megvilágítási idő valamivel meghosszabbítandó. A vasoxaláttal dolgozóknak ajánlatos felében friss, felében már használt oldatot alkalmazni.

Brómezüst-papír képek vízfestékekkel leendő színezéshez való előkészítése. Ha a brómezüst-papír képeket később vízfestékekkel akarjuk színezni, úgy azokat előbb friss ökörepével kell bevonnunk. A háromszor annyi vízzel fölígított ökörepét tartóssá teendő, adjunk hozzá egy kevés fölvert s leülledett tojásfehérjét s hevítsük föl az egészet 80° C-ra. Adjunk ezután még az oldat minden 100 kcm.-éhez 3 gr. konyhasót s 5 csepp karbolsavat, miáltal az oldat végtelenül állandó lesz.

A negatívok lakkozása helyett. A negatívra pár csepp táblaolajat cseppentünk és vattapamacscsal szétdörzsölvén, tiszta, lágy posztóval utándörzsöljük. Az ily negatívok a nedvességet föl nem veszik és kopírozás közben rajtuk az ú. n. ezüstoffok nem támadnak. Szükség esetén a negatívot benzinnel könnyen lehet zsírtalanná tenni.

Vörösüveg-lemezek előállítása. Feloldunk negatívlekkban egy kevés auranciát és ugyanannyi eosint külön-külön s ily módon egy vörös és egy sárga folyadékhoz jutunk. Két egyforma nagyságú üveglemezt tisztára letörölünk, az egyiket a vörös eosin s a másikat a sárga aurancia-lakkal leöntjük és a felesleges lakkot lecsepegtetjük. A két üveglemezt, a lakkal bevont oldallal teljes száradás után szoroson egymásra fektetjük s a lámpára szereljük fel. Ily módon egy igen kellemes, meglehetősen élénk vörös világításhoz jutunk, melynél teljes biztonsággal dolgozhatunk, természetesen figyelemmel kell lennünk mindazon elővigyázati szabályokra, melyek a vörös lámpa felszerelésére vonatkoznak. Ha a szín idővel elhalványodnék, úgy a lakkréteget alkohollal nagyon könnyen eltávolíthatjuk és a fenti módon újabb bevonattal láthatjuk el. Ezen eljárás segítségével egy olcsó és teljesen megfelelő sötétkamra-lámpát készíthetünk, mely spektroszkopikai tekintetben sem marad hátrányban a készen kapható öntött üvegtáblák mögött.

KIÁLLÍTÁSOK.

A magyar műkedvelők társulatának kiállítása.
 November 25-én nyílt meg a társulat saját helyiségeiben, mely a Pesti Hirlap palota első emelében van. A kiállításon szerzett impresszióink közlését az idő előrehaladottsága miatt — lapzárta lévén — egy közelebbi számra kell fenntartanunk. Most csak annyit említünk meg, hogy a kiállításon a művészi fényképezés nagyon gyengén van képviselve, de láttunk igen sok sikerült és szép festményt és női kézi munkát, de láttunk egyszersmind olyan „műtárgyakat“ is, melyek a kiállítás nivójának határozottan ártalmára vannak. Úgy tudjuk, hogy ez a kiállítás állandó jellegű, a vezetőség érdekében áll tehát, hogy állandóan közönsége is legyen, ez pedig úgy érhető el, ha a beküldött anyag alapos revízió alá kerül. A mostani elrendezés mellett, midőn a művészi kép mellett teljesen értéktelen mázsolmány van minden rendszer nélkül felfüggesztve, a szemlélő nem tud magának tiszta képet alkotni s könnyen megesik, hogy a kiválóbb képek rovására, a haszontalan kontár gicscek látásának hatása alatt alkotja meg véleményét. — Szévéér. —

Kiállítás Birminghamban. A Birmingham Photographic Society 1907. évi február havában rendezi

22-ik évi kiállítását a Royal Society of Artist in Birmingham New-Street gyönyörű helyiségeiben. A kiállítás 1907 február 23-án nyílik meg és március 2-án zárul. A kiállítás három részre oszlik; részt vehet benne minden szak- és amatőr-fotografus. A kiállítók ezüst- és bronzdíjat nyerhetnek. Bejelentések minél előbb, legkésőbb azonban 1907 február 1-ig eszközlendők. Az érdeklődőknek Lewis Lloyd Norwich Union Chambers, Congreve Street Birmingham, Angolország, szolgál közelebbi felvilágosítással.

A „Kunstgewerbemuseum der Stadt Zürich“ jövő év tavaszán nemzetközi kiállítást rendez, mely 1907 április 7-én nyílik meg és május 20-án zárul. Bejelentéseket legkésőbb 1907 január 31-éig fogad el a fenti cím igazgatósága.

□

□

„Az Amatőr“ kérelme olvasóihoz. Lapunknak egyik felette fontos — sőt mondhatnók — létérdeke az, hogy azok a cégek, melyek hirdetési megbízásaikkal lapunkat *támogatják*, e hirdetéseket hatásosaknak is lássák. Ezért arra kérjük igen tisztelt olvasóinkat, hogy minden vásárlásuknál, vagy bárha csak szó- vagy levélbeli kérdezősködésnél is *mindenkor lapunkra hivatkozni sziveskedjenek.* □

 Felhívjuk olvasóink figyelmét az

L. Gevaert & Cie

(Direction CARL HACKL)

Berlin, W., Lützowstrasse No. 9.

cégnek lapunk legközelebbi számában
 megjelenő **ÉRDEKES** hirdetésére

Az „Amatőr“ kiadóhivatala.

AZ „AMATŐR“ LABORATORIUMA.

„Agfa“ gyorsfixáló-só. Rövid szünet után az általánosan „Agfa“-nak ismert Aktien-Gesellschaft für Anilin Fabrikation (Berlin) cég ismét új gyártmányt vet a piacra. A cég fotoipari osztálya a fényképezés vegyi segédeszközeinek folytonos javítását és tökéletesítését tartván szemé előtt, „Agfa“ gyorsfixáló-só elnevezéssel oly gyártmányt ad az amatőr kezébe, mely elsősorban jelentékenyen gyorsabban fixálja ki a lemezt, mint az eddig ismert fixáló sók bármelyike, ezenkívül nem megvetendő előnye az, hogy a mindinkább fokozódó kihasználás mellett is a vele készített oldat csak kevéssé veszít e gyors hatásából. A friss fürdőnél pl. csupán a fél időtartam kell a rögzítéshez, míg a már csaknem teljesen kihasznált ily fürdő mégis csak egynegyedét annak az időtartamnak, melyet egy azonnal használt 1:4 arányban kevert alkénessavas nátron fürdő megkíván. A diszített dobozok 400, 1000 és 2000 kcm., az üveghengerek 100 kcm. gyorsfixáló-folyadékra elegendők. Az „Agfa“ gyorsfixáló-só savanyú gyorsrögzítő fürdőt ad. A készítményt a cég a német birodalmi szabadalom elnyerése végett már bejelentette.

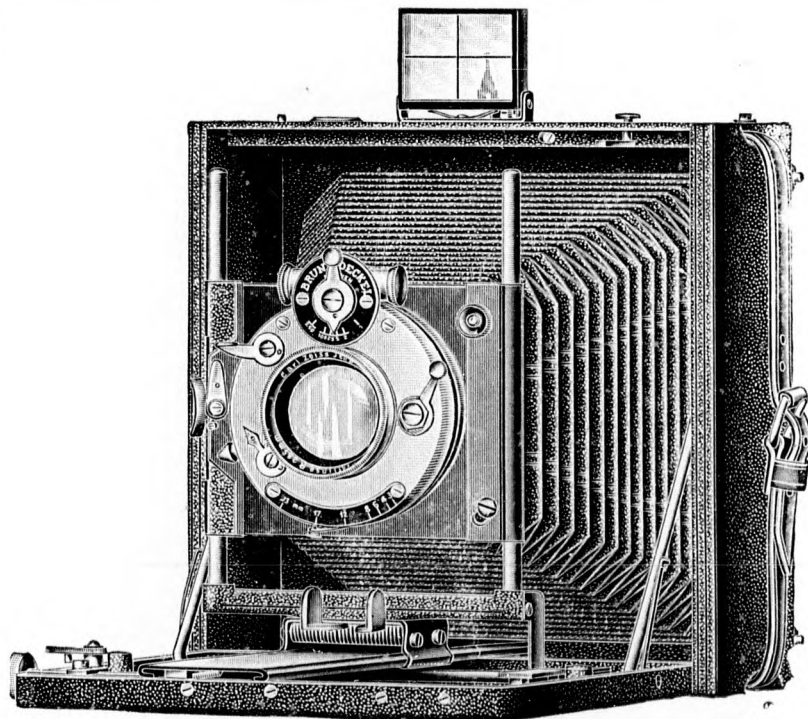
Új színérzékeny lemezek a táj- és arcképfelvételekhez. Egy kitűnő gyártmányú, lemezeiről

egész Németországban, de a többi külföldön is előnyösen ismeri szárazlemez-gyár (*Richard Jahr Dresden, A. 18.*) új árjegyzékét küldi széjjel. Mindazoknak, akik színérzékeny lemezekkel dolgoznak, sőt azok iránt bizonyos előszeretettel viseltetnek, bizonyára érdek lesz ez az új árjegyzék, melyben a közönséges és a színérzékeny lemezek árai teljesen egyenlően mérsékeltek.

A fenti cégnek különös speciálitása egy rendkívül érzékeny lemezek gyártása, nemkülönben pedig a nagy gonddal készített színérzékeny lemezeké. A vörös címkéjű ortokromatikus lemezeit kiváló szakértők a világpiac legérzékenyebb lemezének jelentették ki és tényleg még sárga színszűrőn keresztül is oly rövid expozíciót engednek, milyent még csak nemrégiben is megengedhetlennek vélték a legjobb szakértők is. Így pl. I. sz. *Geka-flexoid* sárgaszínszűrőn keresztül 5 mm.-es redőnyzár-nyílással eszközölt pillanatfelvételek teljesen kiexponáltak voltak. Hasonlóképpen eszközöltek egy szép napfényes októberi napon ugyane színszűrőn keresztül, közönséges gyárhelyiségben — mely két normális ablakon át nyeri világítását — arcképfelvételt 6 mp. alatt, miközben az objektív: körülbelül F:7-re volt lediafragmázva.

□

□

UNIVERSAL-PALMOS

□ □ □ könnyű fémből □ □ □

ZEISS-ANASTIGMATTAL

Palmos-kamarák 6×8 cm., 9×12 cm., (sztereo-felvételekre is) 3¹/₄×4¹/₄ inches, 4×5 inches és 9×18 cm. nagyságu panoráma-felvételekhez, csomagfilmekre, Zeiss-csomagolásra és tekeres-filmekre ugyan-
□ □ azon beállítás mellett. □ □

Kérjük a „P. 32“ számú árjegyzékét.

□ □ (Ingyen és bérmentve.) □ □

≡≡≡ **CARL ZEISS, JENA** ≡≡≡

WIEN, IX/3, FERSTELLGASSE 1, ECKE MAXIMILIANPLATZ
BERLIN FRANKFURT A. M. HAMBURG LONDON SZT-PÉTERVÁR

KÜLÖNFÉLÉK.

Új amatőr-egyesület. Zomborban megalakult a Zombori Műkedvelő Fényképészek Egyesülete. Az alapszabályokat felterjesztették a belügyminiszterhez jóváhagyás végett. Amíg az alapszabályok jóváhagyva visszaérkeznek, ideiglenesen megalakították a tisztkart. Elnök: *Lallosevits* János dr., titkár: *Krump* Vilmos; pénztáros: *Vujevich* Alajos. Választmányi tagok: *Alföldy* Flóra, *Baumann* Nándor, *Bikár* Lyubomir, *Fernbach* Károlyné, *Schwerer* Sándor, *Szántó* Károly. Az egyesület még e hóban megkezdí működését.

Végtelen nagy fokális beállítás és a gyújtótávolság kísérleti meghatározása. Néha szükség van arra, hogy kisebb méretű, állványos gépünket kézi gépként használhassuk. Az ilyen gép rendszeren nincs beállító skálával szerelve, de ezt megcsinálni nagyon egyszerű.

A végtelen beállítást, mely esetben a lemez a lencse optikai középpontjától éppen a fókustávolságnyra esik, megkapjuk, ha gépünket a napra beállítjuk mindaddig, míg a nap lehető legkisebb képét látjuk a homályos üvegen. Célszerű ezen beállítást vörös vagy zöld szűrővel végezni, hogy eleje vételessék a radiációnak, a homályos üveget

pedig pontosan símánfekvő miniszterpapírlappal helyettesíteni a tükrözés elkerülése végett.

A további tárgytávolságoknak megfelelő képtávolság adja a következő formula:

$$\frac{1}{K} = \frac{1}{T} + \frac{1}{F}$$

T = tárgytávolság pl. 1000 m.

F = gyújtótávolság „ 1800 cm.

$$\frac{1}{K} = 0.001 + \frac{1}{18} = 0.054, \text{ azaz } K = 18.51 \text{ cm.}$$

A távolságok a lencse vagy a kettős objektív függőleges középmetsző síkjától mérendők. *E. I.*

Sárga fényzűrő elhelyezése. Sötétebb színezetű tájképnél megtörténik, hogy a beállítást fényzűrő nélkül eszközöljük és mikor felvétel előtt a fényzűrőt felteszszük a lencse elé, gyakran megesik, hogy az éles beállítás dacára életlen képet kapunk. Ennek oka az, hogy a szűrő fénytörő test és ezt számításán kívül hagytuk.

Ennek elkerülése végett alkalmazzuk a szűrőt olyan helyen, ahol a fénysugarakba gyakorolt törőhatása minimális. Ez a hely kettős objektíveknel a két alkotó lencse vagy lencsesor közt a közepén, egyszerű lencsénél körülbelül a lencse fókustávolságában, vagy ami ennek legjobban megfelel, a lemez előtt van. *E. I.*

MARX ÉS MÉREI

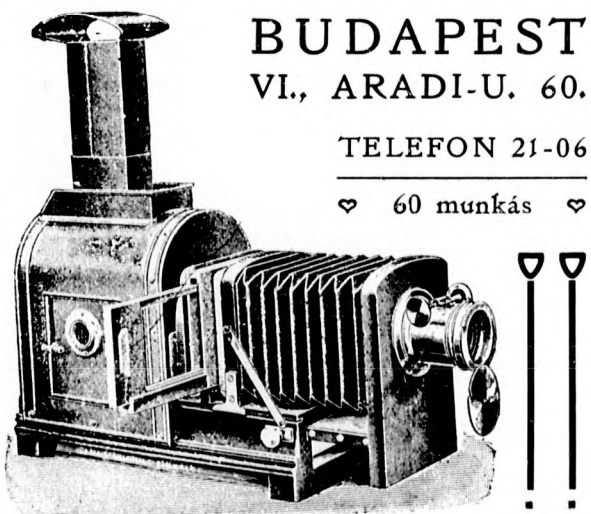
TUDOMÁNYOS MŰSZEREK GYÁRA

BUDAPEST

VI., ARADI-U. 60.

TELEFON 21-06

60 munkás

Gyártanak saját gyártelepükön mindennemű VETÍTŐGÉPET 130 koronától 3000 kor.-ig. Kítűnő BENZIN-AUER-LÁMPÁT 400 GYERTYAFÉNYNYEL, teljesen robbanásmentes, JOBB és OLCSOBB az eddigiéknél.

KITÜNTETVE: 1903-ban az Országos Iparegyesület új ipar meghonosításáért, 1906-ban állami ezüstéremmel versenyképességért.

Alapított 1892. évben. Állami felügyelet alatt.

Gerő Ferenc Katonai előkészítőiskolájában, VII., Rózsa-u. 33. (saját ház)

az önkéntességi vizsgára jogosító és hat hónapra terjedő tanfolyamra beiratkozni lehet naponként d. u. 4-7 óráig.

>> Prospektust kívánatra küld az igazgatóság. <<

BUTOROK

és irodai berendezések

modern kivitelben, tartós minőségben olcsó árak

FÁY ANTAL műbutorgyárosnál

Budapest, Ujvilág-(Simmelweiss)-utca 4., a sarkon.

VI., KEMNITZER-UTCA 7., TERÉZ-KÖRUT SAROK.

Butorszállító és beraktározó vállalkozó.

Amatőrök fényképeinek belföldi és külföldi kiállításokra való szállítványai, — állami hivatalnokok, — katonatiszt urak, — színházi és varie é művészek díjmérsékletben részesülnek. Gyors-, teher- és postagyász szállítások teljesítése.

== SZERKESZTŐI ÜZENETEK. ==

E rovatban a szerkesztőség készséggel ad szakszerű felvilágosítást minden hozzá intézett, a fényképezésre vonatkozó kérdésben.

Kéziratokat nem adunk vissza. Névtelen levelekre nem válaszolunk. Képeket csak a portó előleges beküldése esetén küldünk vissza.

M. I. főszerkesztő, Baja. Értesítjük, hogy képeit a napokban fogjuk visszazállítani, amidőn is a felmerült költségeket is közölni fogjuk. A berliniek díszes oklevelet ígértek, s azt hiszem rövidesen szét is fogják küldeni. Üdvözöljük a Wiener Mi theilungenben megjelent képeiért és egyben kérdeznünk vagyunk bátrak, hogy hozzánk miért lett hűtelen.

D. Béla, Eger. *Jahr*-lemezekre vonatkozó kérdéseire mai ismertetésünkben megtalálja a feleletet, ehhez hozzátenni valónk nincs; úgy ezek, mint a honi *Rigler*-gyártmányok, olyan kiválóak, hogy nem igen szorulnak különösebb védelemre, egyszeri próba a legjobb bizonyíték jóságuk mellett.

Sz. A., Bóka. Beküldött három képe közül a „Fűzfák“ című közölhető. Ez sem hibátlan ugyan, de vannak benne olyan kvalitások is, amelyek érdemessé teszik rá. Egyben buzdításul is akar szolgálni, mert a beküldött képek sejteti engedik, hogy némi tanulmány és gyakorlat után jobb dolgokat is fog produkálni. Tájkép-felvételekhez mindig színérzékeny lemezt tessék használni, mert beküldött képeinek is az a legnagyobb hibája, hogy a fák és bokrok zöldje minden színárnyalatot nélkülöznek.

B. E. erdőgyakornok, Besztercebánya. Beküldött képei közül a legsikerültebbet jelen számunkban közöljük, s ezzel azt is kifejezzük, hogy ezt tartjuk valamennyi között legsikerültebb-

nek. Az alakok természetes, póz nélküli elhelyezése, a megvilágítás helyessége és a téma kedvessége valamennyi beküldött képe fölé helyezik. Ezt a képet olyan kivágásban, mint a lapunkban megjelent nagytáblában bármely kiállításra elküldheti. Ügyes dolog volna még a „Hegyi út“ című kép, ennek azonban az a hibája, hogy nem színérzékeny lemezre készült a felvétel, s így a fás részletek nagyon „szurkosak“. A „Hulló levelek“ című szintén a fenti hibában leledzik, s a kép nem kelti fel azt a hangulatot, amit kifejezni akar. A „Sütkérezés“ ügyes állatfelvétel, de nem karakterisztikus, már pedig ez állatfelvételeknél nélkülözhetetlen kellék. Többi felvételei már gyengébbek és különösen technikai szempontból is közölhetetlenek. Minden esetre jól indul, s ha ízlését technikai készültséggel fogja párosítani, nagyon ügyes dolgokat fogunk még Öntől látni.

G. D. Kolozsvár. Képei most érkeztek vissza Berlinből s a napokban valamennyit vissza fogjuk szállíttatni. A kiállításon a „Francia Rivierán“ című képe volt kiállítva, amint ezt lapunk augusztusi számában közöltük is.

Többeknek. Szerkesztőnk jelenleg németországi tanulmányúton van s csak e hó végén érkezik vissza. Felkérjük tehát azokat, akiknek levelök esetleg válasz nélkül maradt, hogy esetleges kívánságaikat és közléseiket ismételni szíveskedjenek.

Kérjük azon t. olvasóinkat, kiknek előfizetése lejárt, de azt még eddig meg nem újították, hogy azt mielőbb pótolni szíveskedjenek.

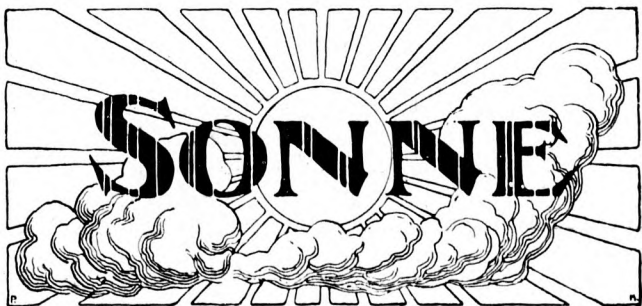
Szerkesztő és kiadja:
KOHLMAN ARTÚR dr.

Helyettes szerkesztő:
RÉVÉSZ ZOLTÁN.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VII., Király-utca 89. sz.

Telefon 94-49.

Nyomda: „Patria“ részv.-társaság, Budapest, IX., Üllői-út 25. (Köztelek.)

KÉPES
SZÓRAKOZTATÓ
AMATŐRFÉNYKÉPEZÉSI
FOLYÓIRAT
Berlin—Welmersdorf.

Minden 14 napban megjelenik egy füzet.

== Minden füzet csak 20 Pfennig. ==

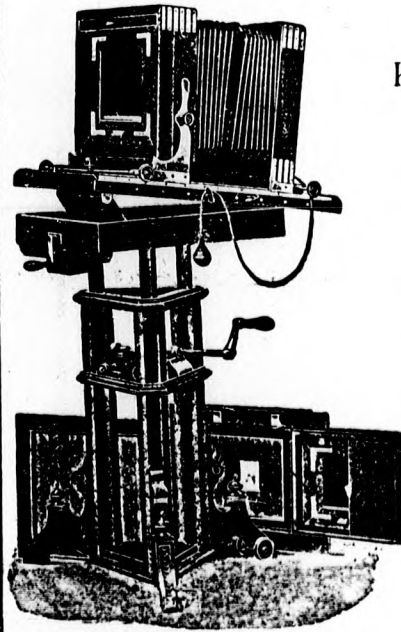
|| 4000 márkán felül kitűzött ||
|| díjak. ||

Minden füzet önmagában lezárt egész!
Rövid általánosan érthető cikkek! ☞
Számos jó fénykép! ☞ Előfizethető
közvetlenül, vagy „Az Amatőr“ útján.

SIMON MIHÁLY

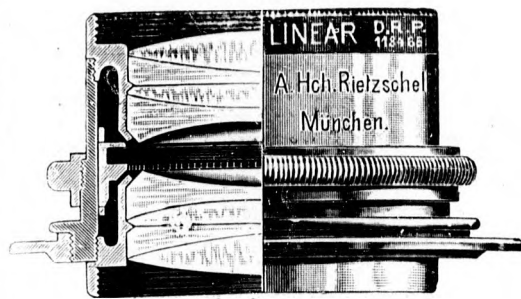
ELSŐ MAGYAR FÉNYKÉPEZÉSI
MŰASZTALOS BUDAPESTEN,
VII. KERÜLET, RÓZSA-UTCA 15. SZ.

(Wesselényi-utca sarkán).

KÉSZIT: Utazó, mű-
terem- és reproduk-
ció kamarákat. ☞
Készülékeket cinko-
grafiai intézeteknek és
a háromszínnyomás
céljaira. ☞ Minden
e szakba vágó mun-
kát és javításokat
precíz kivitelben,
gyorsan és szolid árák
☞ mellett végez. ☞

TELEFON 82-33.

SZABADALMAZVA: Ausztria, Anglia stb. 000

RIETZSCHEL LINEAR-JA

A jelenkor leg-
fényerősebb ragasztott univerzális Anastigmátja

Legnagyobb fényerőssége: **F : 4.5**

Ragasztott objektívek briliánsabban dolgoznak és fényerősebbek, mint a ragasztatlanok

Az 51. számú árjegyzék ingyen és bérmentve

Optische Fabrik **A. Hch. Rietzschel G. m. b. H.** Präcisions-
Werkstätte
München, Schillerstrasse 28.

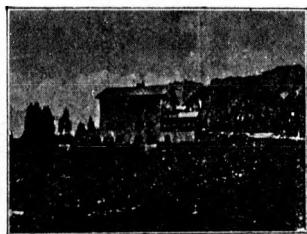
VINDOBONA

Vindobona-lemezek
elérhető legnagyobb fokú érzé-
kenységük és tökéletes megbizha-
tóságuknál fogva a téli időszakra
nélkülözhetetlenek. =====

Vindobona-brómezüstpapír
papírok és levelezőlapok. =====

Nappali előhívós papírosok
és kartonok. =====

Negativpapírok
a téli időszakra legmelegebben
ajánlhatók. =====

Másolat közönséges papíron.

Másolat Rembrandt papíron.

REMBRANDT

  (Szabadalmazott és lajstro-
mozott szó- és kép-védjegy.)

Egyedüli speciális papíros, mely
vékony, szürke, egyhangu (flau) és
csaknem teljesen hasznavehe-
tetlen negativekről is teljesen
használható másolatokat ad. =

Kezdőknek és minden nehezebb,
így pl.: Röntgen- és Mikrofény-
képekhez megbecsülhetetlen
értékű. =====

Rembrandt-levelezőlapok
vékony (flau) negativekhez. =====

PHOTO-CHEMISCHE-FABRIK FERDINAND HRDLIČZKA
≡ VII/3, ZIEGLER-GASSE 96. ≡ WIEN ≡ VII/3, ZIEGLER-GASSE 96. ≡

Megrendeléseknél sziveskedjenek lapunk hirdetésére hivatkozni

DISZMAGYAR-, egyenruha- és polgári ruhák MÉRTÉK SZERINT

valódi ANGOL- és MAGYAR szövetekből legjutányosabban készítettnek

Jelinek Ede és Társánál díszmagyar, egyenruha és polgári szabók.
HADFELSZERELÉSI ÜZLETE

Alapítotott: 1876. Budapest, IV., Kigyó-tér 1. sz. (Királyi bérpalota) Telefon: 87-46.

AMATŐRFÉNYKÉPESZEK FIGYELMÉBE

Igen szép mélységű és plasztikus képeket adnak

**a Mayering Károly által feltalált
Ophthalochromát folyadék-lencsék**

Ezen nagy fényerősségű lencse magyar találmány és tizennégy államban van szabadalmazva. Ugyiszintén ajánljuk a folyadék-lencsével ellátott különféle nagyító-üvegeinket, ezek a tömör-üvegből készült üvegeknél jobbak, mert a szemre nem hatnak megerőltetőleg.

FOTOGRAFIAI OBJECTIVEK ÁRAI

A 6×9 normal objectiv	kor. 25
A 9×12 " " " " " " " " " "	40
A 13×18 " " " " " " " " " "	60
A 6×9 szabályozható pillanat-zárral ellátva	30
A 9×12 " " " " " " " " " "	45
A 13×18 " " " " " " " " " "	75

TELJESEN FELSZERELT KAMARÁK ÁRAI

A 9×12 Állványos.	kor. 70
A 13×18 " " " " " " " " " "	100
A 9×12 Juno Klapp kamara	75
A 9×12 Varitás " " " " " " " " " "	100
A 9×12 Royal redőnyös kamara.	150
A 9×12 Trix Klapp	135
A 9×12 Hallo film Klapp	145

NAGYÍTÓ ÜVEGEK ÁRAI

1 drb 65 mm. olvasó-üveg	kor. 3
1 " háromlábú nagyító (lupe)	4
1 " tizenhatszoros nagyító (orvosi lupe)	4

Ismertető képes árlapot ingyen és bérmentve küld **Mayering és Társai**

OPTIKAI FOLYADÉK-LENCSE MŰSZERGYÁRA
BUDAPEST, VII., Kerepesi-ut 30 (Mezzanin)

WANAUS JÓZSEF

FÉNYKÉPEZŐ-KÉSZÜLÉKEK
ÉS KELLÉKEK SZAKÜZLETE

BUDAPEST, DEÁK FERENC-U. 19.

Dúsan felszerelt raktár: szalon-, utazó, Kodak és egyéb kézi kamarákban. — Leghíresebb gyártmányú objektívek. Celloidin, aristo, bromezüst papírok. — Kiváló jó minőségű lemezek. — Mindig friss vegyszerek állandóan raktáron. — Előhívások 1 nap alatt eszközöltetnek. — Mindenféle fényképezési munkát elvállalok.

Sötét kamara amatőröknek ingyen áll rendelkezésére. Nagy arjegyzék ingyen és bérmentve.

SZÓTS SIMON SZÖNYEGTELEPE
Budapest, IV., Kossuth Lajos-u. 15. sz.

Állandóan érkező divatos újdonságok és különlegességek: Perzsa, Smyrna, Axminster, torontáli stb. szőnyegekben, szövet- és csipke-függönyök, teljes és fél storok, ágy- és asztalterítők, flanelltakarók, utazó takarók, angol plaidek, ágyneműek, pokrócok, vas és rézbútorok, gyermek-kocsik, szabadalmazott átváltoztatható gyermekszékek és általában a lakásberendezéshez tartozó összes cikkekben. SZIGORÚAN

SZABOTT ÁRAK!! Megtekintés vételkényszer nélkül.

Megrendeléseiknél sziveskedjenek lapunk hirdetésére hivatkozni

A „MAT TALBUMIN”

**Modern művész-
nyomat-papírok.**

A legkövetesebb pótlására a fáradságos platin- és pigmentnyomásnak. — A legkiválóbb szaktekintélyek ismételten és egyhangulag elsőrangúnak ismerték el E MŰVÉSZI HATÁST KÉLTŐ PAPIRJAINKAT.

Minta csomag (12x16 cm. nagyságban az összes fajtákból összeállítva) bérmentve K 1.20 küld. Nappali kimásolás.

Könnyű
eljárás.
Művészi
hatás.

Trapp & Münch, Friedberg (Hessen)

Minden
szín el-
érhető!

♡♡ Minden a fényképezési és lát- ♡♡
szerészeti szakmába vágó cikket
jutányos áron ajánl amatőröknek

LIBÁL ÉS MÄRZ

fényképezési és látszerészeti cikkek üzlete

Budapest, VI., Podmaniczky-u. 8.

Tessék árjegyzéket kérni. Előfizetéseket
„AZ AMATŐR” című folyóiratra fel-
veszünk. Sötétkamaramat amatőrök díj-
talanul használhatják

HAZAI IPAR!

RUSZNÁK ÉS SVOBODA

műszerészek

fényképező-készülékek szakmühelye

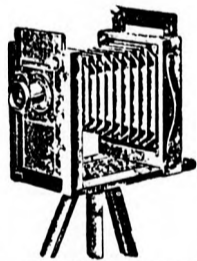
BUDAPEST

csak VI. ker., Király-utca 18. szám alatt egyesítve.

Elvállalják: bármily fényképező-készülék, mecha-
nikai, fogorvosi műszerek elkészítését és javítását.

○ Vidéki megbízásokat pontosan és jutányosan eszközölnék. ○

HAZAI IPAR!

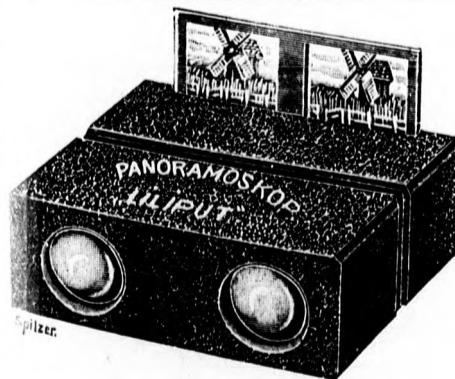
AZ AMATŐR- FÉNYKÉPEZŐ

összes kellékeit, ú. m. fényképező és
nagyító készüléket, lemezt, papírosokat,
vegyiszereket a legnagyobb választékban
mindig friss állapotban szerezheti be.
A zürichi dr. SMITH-féle gyár lemezei
és papírosai, valamint „AZ AMATŐR”
c. folyóirat állandóan raktárban van; sötétkamara használata
díjtalan, lemezek és másolatok kidolgozása mérsékelt áron.

VAJDA BÉLA. LÁTSZERÉSZETI ÉS FOTO-
CIKKEK ÜZLETÉBEN
BUDAPEST, IV. Kecskeméti-utca 13. sz.

FELHÍVÁS! A LEGELEGÁN-
SABB ÉS LEG-
SZOLIDABB NŐI ÉS FÉRFI GYAPJU
RUHA-KELMÉKNEK BESZERZÉSÉRE.

GERGELY PÉTER ÉS TSA
BUDAPEST, IV. FERENCIEK-TERE 4.
KIRÁLY-BAZÁR. • TELEFON 86-33.

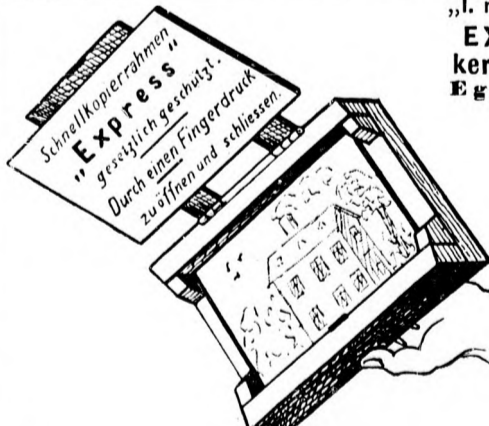
„Panoramoskop.”

Legújabb sztereoszkop-készülék,
mely üveglapozítíveket a legna-
gyobb tökéletességgel ad vissza.

Egyszerű.
Csodálatot keltő hatás!
**Mesésen plasztikus ter-
mészetűség,** mely a legké-
nyeztetettebb
szemet is meglepi.

I Márka.

6 számos tartalékkép teljes sorozatokban raktáron.
Ára 6 darab üveglapozítíval

„I. rangú újdonság. (Törv. védve.)

EXPRESS gyorsmásoló-
keretelőhívós papírosokhoz.
Egy utjnyomással nyitva.
Egy nyomással zárva.

V. stág, vagy vékony
negatívokhoz egyaránt,
esetleg üveglappal, rugós
fedél lévén.

**Legeslegyszerűbb
kezelés**

Elegáns kivitel. Homályo-
san fényezve, elsőrendű
nikkelveretekkel ellátva.

Árak:
9 x 14 cm. alakban
3.75 marka.
13 x 18 cm. alakban
4.50 marka.

Viszontelárusítóknak magas árengedmény. Kérjen 18. sz. árjegyzéket.
OTTO SPITZER, Berlin W. 30. Fabrik photograph. Apparate und Bedarf artikel.

♥♥♥♥ Megrendeléseiknél sziveskedjenek lapunk hirdetésére hivatkozni ♥♥♥♥

Teljesen UJ RENDSZER szerint készül a
DIACHROM-LEMEZ

mely az általános és a sárga, ugyancsak a zöld színek iránt a legnagyobb fokban színérző. Sárga üveg nélkül használható. A legfinomabb szemcsével bír, hosszú ideig eltartható és ŐSZI s TÉLI tájfelvételekről ellentétben gazdag, tiszta negatívot ad.

== A „DIACHROM“-LEMEZÜNK ==
a legjobb SZINÉRZŐ lemezekhez tartozik.

Rigler József Ede r.-t.
Foto-ipari osztálya BUDAPEST
Raktárak: Berlin, Konstantinápoly,
München, Rusztsuk, Wien.

Minták és B. árjegyzék költségmentesen

Lemezek Papirok

LUMIERE
részvénytársaság
LYON
FRANCIAORSZÁG

Vegyiszeres

Lemezek és filmek Σ (Sigma) jelzéssel
a legérzékenyebbek a világon.

Artochromatikus és fényudvarmentes (Antihalo) lemezek.

Uj! „ACTINOS“-papiros Uj!
közvetlen kimásoláshoz. Végtelen tartósságu friss állapotban. Fixálófoltok nem léteznek többé.
FÉNYES FÉNYTELEN CSIKOS FÉMSZERŰ

„Stenodoses Lumiere“
vegytisztá termékek a fényképezéshez száraz állapotban
= 50 vagy 100 cm. fürdőhöz pontosan lemérve =

Megrendelhető:
BERNH. WACHTL WIEN
Kirchberggasse 37.
vezérképviselőnél.

Kényelmes amatőrök
csakis
Ernemann „Heag XII“
gépet vesznek

k. b. (ca.) 28 cm. vastag.
ca. 550 gr. nehéz.
Optikája elsőrangú.
Kihuzata 27 cm.
Sektor-zár.
Mérsékelt ár.

Kérjen
12. sz. árjegyzéket
ingyen és bérmentve.

Heinr. Ernemann Act.-Ges.
DRESDEN-A. 21.

♥♥♥♥ Megrendeléseiknél szíveskedjenek lapunk hirdetésére hivatkozni ♥♥♥♥

Az Amatőr műmelléklete

R. Dührkoop amerikai magángyűjteményéből
A „Sonne” jogának fentartásával

ТАРИУМАНУ
БАЛЛ, СТ.-ЛОУИС

